

DECIZIE

25 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

președintele completului, judecătorul Valeriu Doaga,
judecătorii Iuliana Oprea, Ion Corolevski

examinând recursul declarat de către Grigore Chiseliță, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Oleg Mariniuc împotriva lui Grigore Chiseliță cu privire la încasarea datoriei și penalității de întârziere, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 iulie 2013, prin care a fost respinsă cererea lui Grigore Chiseliță cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Grigore Chiseliță,

c o n s t a t ă:

La 19 iulie 2012, Oleg Mariniuc a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Grigore Chiseliță cu privire la încasarea datoriei și penalității de întârziere.

În motivarea acțiunii, reclamantul Oleg Mariniuc a indicat că, în luna mai 2008, personal, conform recipisei i-a împrumutat pârâtului Grigore Chiseliță, bani în sumă de 80000 lei pe un termen de rambursare până la data de 01 august 2008.

Conform recipisei pârâtul s-a obligat să plătească penalitate de întârziere în mărime de 10 % din suma neachitată pentru fiecare lună de întârziere. După expirarea termenului de rambursare a împrumutului pârâtul se eschivează de a-și onora obligațiile.

Solicită Oleg Mariniuc încasarea de la Grigore Chiseliță a datoriei în sumă de 80000 lei precum și penalitatea de întârziere în sumă de 288000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Orhei din 14 martie 2013 acțiunea a fost admisă integral. A fost încasat de la Grigore Chiseliță în beneficiul lui Oleg Mariniuc datoria în suma de 80000 lei, penalitatea în sumă de 288000 lei precum și în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 11040 lei.

La 25 martie 2013, Grigore Chiseliță a declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii, la fel a solicitat și scutirea parțială de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 iulie 2013 a fost respinsă cererea apelantului Grigore Chiseliță cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Grigore Chiseliță și i s-a acordat termen apelantului Grigore Chiseliță pentru a prezenta dovada achitării taxei de stat în mărime de 8280 lei până la 18 septembrie 2013 și i s-a explicat că în cazul neprezentării dovezii de plată a taxei de stat în termenul stabilit cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

La 17 iulie 2013, Grigore Chiseliță a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 iulie 2013, cu emiterea unei noi încheieri prin care Grigore Chiseliță să fie scutit parțial de la plata taxei de stat.

Recurentul Grigore Chiseliță în motivarea recursului a indicat că instanța de apel la emiterea încheierii nu a ținut cont de normele de drept procedural și de faptul că el se află într-o situație materială precară, fapt conformat prin actele contabile a SRL „Antoradva” pe care o administrează.

Menționează recurentul că prin încheierea emisă de către instanța de apel i se încalcă dreptul de acces la justiție, deoarece se creează o situație de imposibilitate a desfășurării de mai departe a procesului.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii în instanța de apel pentru judecare din faza primirii cererii de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

S-a constatat că Oleg Mariniuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Grigore Chiseliță cu privire la încasarea datoriei în sumă de 80000 lei și a penalității de întârziere în mărime de 288000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 14 martie 2013 acțiunea a fost admisă integral.

La 26 noiembrie 2012 Grigore Chiseliță a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe solicitând scutirea parțială de la plata taxei de stat.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 10 iulie 2013 a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat depusă de apelant.

Prin aceeași încheiere nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat lui Grigore Chiseliță termen până la 18 septembrie 2013 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 8280 lei.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că încheierea contestată este emisă cu aplicarea greșită a normelor de drept material și urmează a fi casată cu restituirea pricinii spre rejudecare din faza primirii cererii de apel.

În conformitate cu art.84 Codul de procedură civilă și art.2 alin.(1) punctul 1) Legea taxei de stat nr.1216-XII din 3 decembrie 1992 cu modificările ulterioare, se impune cu taxa de stat fiecare cerere de chemare în judecată, cererea de apel, etc.

În conformitate cu art.365 alin.(4) Codul de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Litigiul dintre Oleg Mariniuc și Grigore Chiseliță are caracter patrimonial și apelul se impune cu taxă.

Grigore Chiseliță la depunerea cererii de apel a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat.

În conformitate cu art.85 alin.(4) Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Articolul 4 Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992 prevede că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Din sensul art. 85 alin. (4) Codul de procedură civilă și art. 4 Legea taxei de stat se deduce că pentru scutirea de la plata taxei de stat solicitantul trebuie să prezinte probe pertinente că este în incapacitate de plată.

Recurentul Grigore Chiseliță la cererea de recurs a prezentat probe care confirmă componența familiei și ca el este șomer, iar soția Elena Chiseliță este angajată la ÎM „Codru” cu salariu mediu de 1950 lei lunar.

În asemenea împrejurări, instanța de recurs consideră că instanța de apel urmează să aprecieze probele prezentate și să stabilească dacă recurentul urmează a fi scutit parțial de la plata taxei de stat pentru judecarea cererii de apel.

Or, neeliberarea parțială a recurentului de la plata taxei de stat ar duce la îngrădirea accesului la un tribunal, fapt ce în consecință este o încălcare a art.6 paragraful 1 din Convenție.

În favoarea opiniei enunțate, instanța de recurs reține concluziile Curții Europene a Drepturilor Omului în cazul Clionov contra Republicii Moldova, unde s-a menționat că obligarea recurentului de a achita taxa de stat, atunci când el este în imposibilitate de a face acest lucru, duce la refuzul accesului la un tribunal, întrucât Curtea Supremă de Justiție este în imposibilitate de a examina dosarul.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 iulie 2013 recurentului îi este îngrădit dreptul la un tribunal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul și de a casa încheierea instanței de apel cu restituirea pricinii spre judecare din faza primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Grigore Chiseliță.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 iulie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Oleg Mariniuc împotriva lui Grigore Chiseliță privind încasarea datoriei și penalității de întârziere cu restituirea pricinii la Curtea de Apel Chișinău spre judecare din faza primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă

Iuliana Oprea

Ion Corolevschi